Šis tekstas yra skirtas tik informacijai ir teisinės galios neturi. Europos Sąjungos institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį. Autentiškos atitinkamų teisės aktų, įskaitant jų preambules, versijos skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir pateikiamos svetainėje „EUR-Lex“. Oficialūs tekstai tiesiogiai prieinami naudojantis šiame dokumente pateikiamomis nuorodomis

►**B**

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 951/2007

2007 m. rugpjūčio 9 d.

nustatantis tarpvalstybinio bendradarbiavimo programų, finansuojamų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1638/2006, išdėstantį bendrąsias nuostatas, kurios nustato Europos kaimynystės ir partnerystės priemonę, įgyvendinimo taisykles

(OL L 210, 2007 8 10, p. 10)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►**M1**	2011 m. gegužės 5 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 435/2011	L 118	1	2011 5 6
►**M2**	2014 m. gruodžio 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1343/2014	L 363	75	2014 12 18
►**M3**	2017 m. lapkričio 9 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/2011	L 292	55	2017 11 10

▼B

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 951/2007

2007 m. rugpjūčio 9 d.

nustatantis tarpvalstybinio bendradarbiavimo programų, finansuojamų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1638/2006, išdėstantį bendrąsias nuostatas, kurios nustato Europos kaimynystės ir partnerystės priemonę, įgyvendinimo taisykles

I SKYRIUS

ĮŽANGA

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

Šiame reglamente nustatomos Reglamento (EB) Nr. 1638/2006 įgyvendinimo tarpvalstybinio bendradarbiavimo programų atžvilgiu taisyklės.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

Šiame reglamente:

1) techninė parama – bendroms veiklos programoms įgyvendinti būtinos parengimo, valdymo, priežiūros, vertinimo, informavimo, audito ir kontrolės priemonės, taip pat galima administracinio pajėgumo sustiprinimo veikla;

2) paramos gavėjas – su bendra valdymo institucija sutartį dėl dotacijos pasirašiusi įstaiga, kuri prisiima visą teisinę ir finansinę atsakomybę už projekto įgyvendinimą minėtos institucijos atžvilgiu; ji gauna finansinę paramą iš bendros valdymo institucijos ir užtikrina šios paramos valdymą bei galimą paskirstymą, remdamasi su partneriais sudarytais susitarimais; tik ji yra atsakinga bendros valdymo institucijos atžvilgiu ir jai tiesiogiai atsiskaito už operatyvinius ir finansinius veiklos rezultatus;

3) rangovas – su bendra valdymo institucija sutartį dėl paslaugų, darbų ar tiekimo pasirašiusi įstaiga, kuri prisiima visą teisinę ir finansinę atsakomybę už šios sutarties vykdymą bendros valdymo institucijos atžvilgiu;

4) strateginis dokumentas – Reglamento (EB) Nr. 1638/2006 7 straipsnio 3 dalyje numatytas dokumentas, kuriame, be kita ko, nustatytas bendrų veiklos programų sąrašas, jų daugiamečiai orientaciniai asignavimai ir teritoriniai vienetai, tinkami dalyvauti kiekvienoje programoje;

5) dalyvaujančiosios šalys – visos valstybės narės ir šalys partnerės, dalyvaujančios bendroje veiklos programoje;

6) šalys partnerės – šalys ir teritorijos, išvardytos Reglamento (EB) Nr. 1638/2006 priede;

7) didelės svarbos projektai – projektai, apimantys visus darbus, veiklą ar paslaugas, skirtus atlikti konkrečią, nedalomą funkciją, kuria siekiama aiškiai apibrėžtų bendros svarbos tikslų norint atlikti tarpvalstybines investicijas;

▼B

8) Bendroje veiklos programoje dalyvaujančių šalių „nuosavi ištekliai“ – finansiniai ištekliai iš dalyvaujančiųjų šalių centrinio, regioninio ar vietos biudžeto;

9) operatyvinė projektų priežiūra – pagal programą finansuojamų priemonių priežiūra taikant projektų valdymo ciklo metodą, kurį sudaro planavimas, techninė įgyvendinimo priežiūra ir vertinimas.

II SKYRIUS

PAGRINDINIAI DOKUMENTAI

1. SKIRSNIS

Bendros veiklos programos

3 straipsnis

Bendrų veiklos programų rengimas

Kiekvieną bendrą veiklos programą, vadovaudamosi Reglamentu (EB) Nr. 1638/2006, strateginiu dokumentu ir šiuo reglamentu, bendru sutarimu rengia visos dalyvaujančiosios šalys.

4 straipsnis

Bendrų veiklos programų turinys

Kiekvienoje bendroje veiklos programoje apibrėžiami su veiksmais, kuriuos reikia atlikti, susiję tikslai, prioritetai bei priemonės ir paaiškinamas jų derėjimas su kitomis dvišalėmis ir daugiašalėmis programomis, kurios vykdomos ar yra numatytos atitinkamose šalyse ir regionuose, ypač pagal Europos Sąjungos finansuojamas programas.

Pirmiausia kiekvienoje bendroje veiklos programoje:

a) išvardijami Reglamente (EB) Nr. 1638/2006 ir strateginiame dokumente apibrėžti tinkami finansuoti teritoriniai vienetai, įskaitant galimus regionus, besiribojančius su Bendrijos išorės siena, kuriuose pagal programą gali būti finansuojami projektai;

b) apibrėžiama su trečiosiomis šalimis besiribojančių regionų, kuriems netaikomas Reglamentas (EB) Nr. 1638/2006, bet kurie gali bendradarbiauti pagal strateginį dokumentą, dalyvavimo programose tvarka;

c) apibrėžiami prioritetai ir priemonės, atitinkantys strateginiame dokumente nustatytus tikslus;

d) pagal šio reglamento 11 straipsnio nuostatas aprašoma jungtinio priežiūros komiteto sudėtis;

e) įvardijama dalyvaujančiųjų šalių pasirinkta institucija bendros valdymo institucijos funkcijai atlikti;

f) aprašoma struktūra, kurią pagal šio reglamento 14, 15, 16 ir 17 straipsnius programai valdyti turi įdiegti bendra valdymo institucija. Šis aprašymas turi būti pakankamai išsamus, kad leistų Komisijai pagrįstai tikėtis veiksmingos ir realios kontrolės, grindžiamos geriausia tarptautine praktika;

▼B

g) pateikiama finansinė lentelė, kurioje aprašomas preliminarus metinis programos įsipareigojimų ir mokėjimų paskirstymas pagal prioritetus, pirmiausia nurodant techninei paramai skirtas sumas;

h) aprašomi programos įgyvendinimo metodai vadovaujantis šio reglamento 23 straipsnyje minimomis sutarčių procedūromis;

i) pateikiamas preliminarus procedūrų pradžios ir finansuotinų projektų atrankos planas;

j) aprašomi galimi su poveikio aplinkai tyrimais susiję teisiniai įsipareigojimai ir pateikiamas preliminarus šių tyrimų atlikimo planas;

k) nurodoma, kokią kalbą arba kalbas nuspręsta vartoti programoje;

l) pagal 42 straipsnį pateikiamas informavimo ir komunikacijos planas.

Antros pastraipos g punkte minimoje lentelėje nurodomas Europos bendrijos įnašas ir paskirstomos kiekvienais metais iki 2013 m. Komisijos investuotinos preliminarios sumos (2011–2013 m. laikotarpiui skirtos sumos turi būti dar kartą patvirtintos 2011–2013 m. orientacinėje programoje). Šioje lentelėje nurodomos ir bendrojo finansavimo preliminarios orientacinės sumos, kurias numatoma skirti iš dalyvaujančiųjų šalių nuosavų išteklių.

Antros pastraipos h punkte minimi pagal programą finansuojami projektai paprastai atrenkami atlikus su kvietimais teikti paraiškas susijusias procedūras. Tačiau dalyvaujančiosios šalys, Europos Komisijai pritarus, bendru sutarimu gali nurodyti didelės svarbos tarpvalstybinių investicijų projektus, kurie nėra kvietimų teikti paraiškas objektas: tokiu atveju šie projektai turi būti specialiai paminėti programoje arba bendras priežiūros komitetas, minimas 11–13 straipsniuose, dėl jų vėliau turi priimti sprendimą, jeigu jie neprieštarauja programos prioritetams bei priemonėms ir jei konkrečiai tam yra numatytos lėšos.

5 straipsnis

Bendros veiklos programos priėmimas

1. Bendra valdymo institucija, gavusi aiškų visų programą rengiant dalyvavusių ir prie jo prisidėjusių šalių pritarimą, kiekvieną bendrą veiklos programą pateikia Komisijai.

2. Komisija išnagrinėja bendrą veiklos programą, siekdama patikrinti, ar į ją įtraukti visi 4 straipsnyje minėti dalykai, pirmiausia:

a) įvertindama, ar ji neprieštarauja strateginiam dokumentui;

b) patikrindama analizės pagrįstumą, analizės ir prioritetų bei siūlomų priemonių derėjimą, taip pat derėjimą su kitomis dvišalėmis ir daugiašalėmis programomis, kurios vykdomos ar yra numatytos su programa susijusiuose regionuose;

▼B

c) patikrindama, ar programa neprieštarauja taikomiems Bendrijos teisės aktams;

d) patikrindama, ar prieš įgyvendinant siūlomus projektus buvo atlikti arba yra numatyti poveikio aplinkai tyrimai, kurių gali prireikti;

e) įsitikindama programos finansinės lentelės, ypač sumų, kurias įsipareigoja mokėti Komisija, nuoseklumu;

f) įsitikindama bendros valdymo institucijos pajėgumu valdyti, atsižvelgiant į veiksmų, numatytų pagal programą, apimtį, turinį ir sudėtingumą. Komisija pirmiausia patikrina, ar bendra valdymo institucija turi pakankamai kvalifikuotų žmogiškųjų išteklių, numatytų vien tik programai įgyvendinti, būtinų kompiuterinių valdymo ir apskaitos priemonių, taip pat finansinių srautų, neprieštaraujančių taikomiems Bendrijos teisės aktams. Toks patikrinimas gali būti padarytas vietoje atlikus *ex ante* auditą, jei Komisija mano, kad tai reikalinga;

g) įsitikindama, kad bendra valdymo institucija numatė ir įdiegė tinkamas vidaus kontrolės ir audito sistemas, pagrįstas geriausia tarptautine praktika.

3. Išnagrinėjusi bendrą veiklos programą Komisija dalyvaujančiųjų šalių gali paprašyti pateikti papildomos informacijos arba prireikus šį tą pakeisti.

4. Kai Komisija patvirtina bendrą veiklos programą, tai reiškia, kad ji *ex ante* patvirtina ir bendros valdymo institucijos įdiegtas valdymo ir kontrolės struktūras.

5. Kiekviena bendra veiklos programa Komisijos sprendimu patvirtinama visam jos trukmės laikotarpiui.

6 straipsnis

Bendros veiklos programos priežiūra ir vertinimas

1. Prižiūrint ir vertinant kiekvieną bendrą veiklos programą siekiama gerinti jos įgyvendinimo kokybę, veiksmingumą ir nuoseklumą. Į vertinimo rezultatus atsižvelgiama atliekant tolesnį planavimą.

2. Atliekant bendros veiklos programos tikrinimą vadovaujantis strateginiu dokumentu ji įvertinama įpusėjus jos įgyvendinimo laikotarpiui.

Šį įvertinimą atlieka Komisija ir atsižvelgiant į jo rezultatus, perduodamus jungtiniam priežiūros komitetui ir bendrai programos valdymo institucijai, gali būti koreguojami orientaciniai planai.

3. Be programos įvertinimo įpusėjus jos įgyvendinimo laikotarpiui Komisija bet kada gali atlikti bendros veiklos programos ar jos dalies įvertinimą.

▼B

4. Per metus nuo projektų, finansuojamų pagal bendrą veiklos programą, įgyvendinimo etapo pabaigos Komisija atlieka programos *ex post* įvertinimą.

7 straipsnis

Bendrų veiklos programų persvarstymas

1. Bendros veiklos programos finansinės lentelės pataisas, kai Bendrijos lėšos – ne daugiau kaip 20 % kiekvienam prioritetui įgyvendinti numatytos sumos – pervedamos iš vieno prioriteto į kitą, gali atlikti pati bendra valdymo institucija, gavusi išankstinį jungtinio priežiūros komiteto sutikimą. Apie šiuos pakeitimus bendra valdymo institucija praneša Komisijai.

Ši taisyklė techninei paramai, finansuojamai iš Bendrijos asignavimų, gali būti taikoma tik gavus išankstinį rašytinį Komisijos leidimą.

2. Jungtinio priežiūros komiteto prašymu arba Komisijos iniciatyva, pritariant jungtiniam priežiūros komitetui, bendros veiklos programos gali būti peržiūrėtos ir prireikus persvarstytos šiais atvejais:

a) siekiant atsižvelgti į svarbiausius socialinius ekonominius pokyčius arba esminius Bendrijos, nacionalinių ar regioninių prioritetų pokyčius teritorijoje, kurioje vykdoma programa;

b) dėl įgyvendinimo sunkumų, ypač jei dėl to labai vėluojama vykdyti programą;

c) jei Bendrijos lėšos pervedamos iš vieno prioriteto į kitą viršijant šio straipsnio 1 dalyje minėtą lankstumo ribą;

d) atlikus 6 straipsnio 2 ir 3 dalyse minimus įvertinimus;

e) galimo programos nutraukimo atveju, numatytu 44 straipsnyje.

3. Dėl bendros veiklos programos persvarstymo, numatyto 2 dalyje numatytais atvejais, turi būti priimtas Komisijos sprendimas ir įtraukti pakeitimai į 10 straipsnyje minimus finansavimo susitarimus.

8 straipsnis

Kalbų vartojimas

1. Kiekvienos bendros veiklos programos valdymo struktūros kaip darbo kalbą vartoja vieną ar kelias oficialias Europos Sąjungos kalbas.

2. Siekiant atsižvelgti į programų partnerystės aspektą projektuose dalyvaujantys paramos gavėjai visus su jų projektu susijusius dokumentus bendrai valdymo institucijai gali pateikti nacionaline kalba, su sąlyga, kad apie šią galimybę konkrečiai užsimenama programoje ir kad jungtinis priežiūros komitetas numato įgyvendinti, tarpininkaujant bendrai valdymo institucijai, būtinas vertimo žodžiu ir raštu priemones.

▼B

3. Vertimo žodžiu ir raštu visomis kalbomis, kurias nuspręsta vartoti programoje, išlaidos numatomos:

a) bendros veiklos programos lygiu – biudžeto eilutėje, susijusioje su techninе parama;

b) projektų lygiu – kiekvieno atskiro projekto biudžete.

9 straipsnis

Bendrų veiklos programų įgyvendinimo pradinis etapas

1. Komisijos sprendimu priėmus bendrą veiklos programą ši iškart pradedama įgyvendinti valstybėse narėse naudojant asignavimus iš Europos kaimynystės ir partnerystės priemonės, skirtus tarpvalstybiniam bendradarbiavimui pagal finansinių perspektyvų 1B išlaidų kategoriją (Tarpinstitucinis susitarimas 2006/C 139/01) ([1]). Programos įgyvendinimui pradėti gali būti imamasi ir būtinų bendrų veiksmų, kaip, pavyzdžiui:

a) įsteigti bendrą valdymo instituciją ir jungtinį techninį sekretoriatą;

b) surengti pirmuosius jungtinio priežiūros komiteto posėdžius, įtraukiant į juos ir finansavimo susitarimo dar nepasirašiusių šalių partnerių atstovus;

c) parengti ir pradėti sutarčių sudarymo ar kvietimų teikti paraiškas procedūras prireikus taikant sustabdymo išlygą, susijusią su finansavimo susitarimų pasirašymu.

2. 1 dalyje minimas Komisijos sprendimas taikomas kiekvienai šaliai partnerei nuo tada, kai su šia šalimi pagal 10 straipsnį sudaromas finansavimo susitarimas.

2. SKIRSNIS

Finansavimo susitarimas

10 straipsnis

Finansavimo susitarimo pasirašymas

1. Finansinį susitarimą sudaro Komisija ir kiekviena šalis partnerė, dalyvaujanti atitinkamoje bendroje veiklos programoje. Finansavimo susitarimą gali parašu patvirtinti kiekvienai programai vykdyti paskirta bendra valdymo institucija.

2. Komisijos priimta bendra veiklos programa sudaro techninį finansavimo susitarimo priedą.

3. Kiekvienas finansavimo susitarimas sudaromas vėliausiai iki metų, einančių po tų metų, kuriais priimtas bendrą veiklos programą priimantis Komisijos sprendimas, pabaigos („taisyklė N+1“).

([1]) Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo (OL C 139, 2006 6 14, p. 1).

▼B

4. Tuo atveju, kai per nustatytą laiką susitarimas nesudaromas, negali būti pradėta įgyvendinti ta išorinė bendros veiklos programos dalis, kuri susijusi su atitinkama šalimi partnere.

Jei programoje dalyvauja kelios šalys partnerės, ji gali būti pradėta įgyvendinti su kiekviena iš atitinkamų šalių partnerių, kai tik šios pasirašo savo finansavimo susitarimą.

5. Tuo atveju, kai per nustatytą laiką finansavimo susitarimo nepasirašo nė viena šalis partnerė, išorinė bendros veiklos programos dalis tampa negaliojančia ir taikomos 44 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytos taisyklės.

III SKYRIUS

BENDRŲ VEIKLOS PROGRAMŲ VALDYMO STRUKTŪROS

1. SKIRSNIS

Jungtinis priežiūros komitetas

11 straipsnis

Jungtinio priežiūros komiteto sudėtis

1. Jungtinį priežiūros komitetą sudaro kiekvienos dalyvaujančiosios šalies atstovai, įgalioti priimti visus komiteto kompetencijai priklausančius sprendimus dėl bendros veiklos programos. Komiteto nariai veikia ne asmeniškai, o kaip pagal pareigas įgalioti savo šalies atstovai. Į komitetą taip pat įeina pirmininkas ir sekretorius. Sekretorius turi būti pasirinktas iš bendros valdymo institucijos narių.

2. Svarbu, kad be tinkamai įgaliotų atstovų dalyvaujančiosios šalys užtikrintų ir reikiamą atstovavimą pilietinei visuomenei (vietos valdžios institucijoms, ekonominiams ir socialiniams partneriams, pilietinei visuomenei) taip, kad būtų užtikrintas glaudus įvairių vietos suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimas įgyvendinant bendrą veiklos programą.

3. Komisija kartu su dalyviais kviečiama į kiekvieną jungtinio priežiūros komiteto posėdį ir yra informuojama apie darbų rezultatus. Ji sava nuožiūra gali dalyvauti visame komiteto posėdyje arba tik jo dalyje kaip stebėtoja ir be sprendimų priėmimo teisės.

12 straipsnis

Jungtinio priežiūros komiteto funkcionavimas

1. Įgaliotieji jungtinio priežiūros komiteto nariai vienbalsiai priima savo darbo tvarkos taisykles.

▼B

2. Jungtinis priežiūros komitetas priima sprendimus bendru sutarimu. Tačiau tam tikrais atvejais, ypač per galutinę projektų ir jiems skirtų subsidijos sumų atranką, gali būti balsuojama. Balsuojant kiekviena šalis turi tik vieną balsą, nepaisant jos atstovų skaičiaus.

3. Įgaliotieji atstovai išrenka pirmininką. Komitetas pirmininko funkcijas gali nuspręsti patikėti bendros valdymo institucijos atstovui arba kuriam nors kitam į komiteto sudėtį neįeinančiam asmeniui.

Jungtinio priežiūros komiteto pirmininkas atlieka arbitro vaidmenį ir vadovauja svarstymams. Jis išlaiko savo balsavimo teisę, išskyrus atvejį, kai pirmininko funkcijos patikimos bendros valdymo institucijos atstovui arba kuriam nors kitam į komiteto sudėtį neįeinančiam asmeniui. Pastaruoju atveju pirmininkas vykdo savo funkcijas be teisės balsuoti.

4. Jungtinis priežiūros komitetas susirenka tiek kartų, kiek tai būtina, mažiausiai kartą per metus. Jį sušaukia pirmininkas bendros valdymo institucijos prašymu arba pagrįstai to paprašius vienam iš įgaliotųjų narių arba Komisijai. Komitetas taip pat gali raštu priimti sprendimą apskųsti savo pirmininką, bendrą valdymo instituciją ar vieną iš dalyvaujančiųjų šalių. Kilus nesutarimui kiekvienas narys gali paprašyti, kad klausimas būtų apsvarstytas susirinkime.

5. Pasibaigus kiekvienam bendro priežiūros komiteto posėdžiui sudaromas protokolas, kurį pasirašo pirmininkas ir sekretorius. Protokolas pateikiamas visiems komiteto nariams ir Komisijai.

13 straipsnis

Jungtinio priežiūros komiteto funkcijos

Komitetas pirmiausia atlieka šias su bendra veiklos programa susijusias funkcijas:

a) tvirtina bendros valdymo institucijos darbo programą;

b) priima sprendimą dėl programos lėšų apimties ir jų skyrimo techninei paramai ir žmogiškiesiems ištekliams;

c) kiekviename iš savo susirinkimų nagrinėja bendros valdymo institucijos valdymo veiksmus;

d) skiria projektų atrankos komitetus;

e) nustato projektų atrankos kriterijus ir galutinai nusprendžia, kuriuos projektus pasirinkti ir kokio dydžio subsidijas jiems skirti;

f) kiekviename iš savo susirinkimų, remdamasis bendros veiklos institucijos pateiktais dokumentais, vertina ir prižiūri padarytą pažangą siekiant bendros veiklos programos tikslų;

g) nagrinėja visas bendros valdymo institucijos pateiktas ataskaitas ir prireikus imasi reikiamų priemonių;

▼B

h) nagrinėja ginčijamus išieškojimo atvejus, apie kuriuos praneša bendra valdymo institucija.

Tais atvejais, kai jungtinis priežiūros komitetas, priimdamas pirmos pastraipos e punkte minėtus sprendimus, nusprendžia nepaisyti visų ar dalies atrankos komiteto rekomendacijų, turi raštu pagrįsti savo sprendimą. Tada šis sprendimas per bendrą valdymo instituciją perduodamas Komisijai, kad ši jį iš anksto patvirtintų. Komisija apie savo nuomonę bendrai valdymo institucijai praneša per 15 darbo dienų.

Bendros valdymo institucijos funkcijos turi būti atliekamos laikantis galiojančių teisės aktų ir nuostatų. Valdymo institucija privalo įsitikinti, kad priežiūros komiteto sprendimai neprieštarauja šioms taisyklėms.

2. SKIRSNIS

Bendra valdymo institucija

14 straipsnis

Bendros valdymo institucijos organizavimas

1. Bendra valdymo institucija paprastai yra nacionalinė, regioninė ar vietos viešojo sektoriaus įstaiga. Bendra valdymo institucija taip pat gali būti privataus sektoriaus įstaiga, kuri įpareigota teikti viešąją paslaugą.

Ši institucija turi pateikti pakankamas finansines garantijas ir atitikti Tarybos reglamente (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 ([1]), ypač jo 54 straipsnyje, ir Komisijos reglamente (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 ([2]), ypač jo 38, 39 ir 41 straipsniuose nustatytus reikalavimus.

2. Dalyvaujančios šalys patiki bendrai valdymo institucijai bendros veiklos programos vykdymo darbus, kurie joms patikėti pagal programos valdymą. Jos, pasitelkdamos jungtinį priežiūros komitetą, privalo tikrinti, ar lėšos naudojamos laikantis programos valdymui taikomų taisyklių ir principų.

3. Bendros valdymo institucijos funkcionavimas gali būti finansuojamas iš techninei paramai skirtų Bendrijos lėšų, taip pat bendrai, pavyzdžiui, iš įnašų natūra, numatytų 19 straipsnio 3 dalyje.

4. Bendros valdymo institucijos sąskaitos kasmet pateikiamos išorės *ex post* auditui, kurį atlieka 31 straipsnyje minima nepriklausoma institucija.

5. Bendros valdymo institucijos organizavimas pagrįstas geriausia tarptautine praktika valdymo ir vidaus kontrolės srityje, naudojantis jos užduotims atlikti pritaikytoms valdymo ir vidaus kontrolės sistemomis, kad būtų užtikrintas jos operacijų teisėtumas, reguliarumas ir patikimas finansų valdymas.

([1]) OL L 248, 2002 9 16, p. 1.
([2]) OL L 357, 2002 12 31, p. 1.

▼B

Bendroje valdymo institucijoje veiklos valdymo ir finansų valdymo funkcijos vykdomos nepriklausomai viena nuo kitos. Įgaliojimus suteikiančio pareigūno pareigos ir apskaitos pareigūno pareigos yra atskirtos ir nesuderinamos tarpusavyje.

6. Bendra valdymo institucija turi vidaus audito tarnybą, nepriklausančią nuo įgaliojimų suteikimo, apskaitos ir valdymo tarnybų.

7. Bendra valdymo institucija įdiegia procedūras, užtikrinančias pagal programą deklaruotų išlaidų pagrįstumą ir tvarkingumą, taip pat patikimas ir kompiuterizuotas apskaitos, priežiūros ir finansinės informacijos sistemas.

8. Bendra valdymo institucija ypač rūpinasi, kad būtų laikomasi susitarimų dėl dotacijos ir sutarčių, kurias ji pasirašo su trečiosiomis šalimis, sąlygų ir mokėjimo terminų. Pasitelkdama reikiamas patikrinimo priemones ji užtikrina, kad lėšos, pervestos pagal susitarimus dėl dotacijos ir sutartis, būtų naudojamos tik tiems tikslams, kuriems skirtos.

Ji naudojasi bendra sąskaitų tvarkymo ir dotacijų bei sutarčių administracinės ir finansinės priežiūros (keitimasis raštais, priežiūra arba priminimo laiškai, ataskaitų priėmimas ir t. t.) sistema.

9. Bendra valdymo institucija nedelsdama praneša Komisijai ir jungtiniam priežiūros komitetui apie bet kuriuos šių procedūrų ar savo organizacijos pokyčius arba apie bet kurias kitas aplinkybes, kurios galėtų turėti įtakos programos įgyvendinimui.

10. Bendrą valdymo instituciją, kaip ir įvairius paramos gavėjus, rangovus ir sutarčių, kurias ji pasirašo projektams įgyvendinti, partnerius, kontroliuoja Komisija, Europos Bendrijų Audito Rūmai ir Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF).

15 straipsnis

Bendros valdymo institucijos funkcijos

1. Bendra valdymo institucija atsako už bendros veiklos programos valdymą ir įgyvendinimą, įskaitant techninę paramą, vadovaudamasi patikimo finansų valdymo principu, taip pat ekonomiškumo, naudingumo ir veiksmingumo principais ir atlieka būtinus patikrinimus, laikydamasi galiojančiuose teisės aktuose nustatytų sąlygų ir tvarkos.

2. Į įvairias bendros valdymo institucijos užduotis pirmiausia įeina:

a) jungtinio priežiūros komiteto susirinkimų rengimas ir sekretoriavimas juose, įskaitant susirinkimų protokolų sudarymą;

b) išsamių metinių programos biudžetų parengimas ir kreipimasis į Europos Komisiją dėl būtinų asignavimų;

▼B

c) metinių veiklos ir finansinių ataskaitų parengimas ir jų perdavimas jungtiniam priežiūros komitetui bei Komisijai;

d) vidaus srautų ir tinkamo procedūrų taikymo bendroje valdymo institucijoje audito programos įgyvendinimas pasitelkus savo vidaus audito tarnybą; metinės vidaus audito ataskaitos būtinai perduodamos jungtiniam priežiūros komitetui ir Komisijai;

e) pritarus jungtiniam priežiūros komitetui kvietimų teikti paraiškas ir pasiūlymus paskelbimas siekiant atrinkti projektus;

f) kandidatų priėmimas ir atrankos komitetų organizavimas, pirmininkavimas jiems ir sekretoriavimas juose, taip pat ataskaitų, į kurias įeina atrankos komitetų rekomendacijos, perdavimas jungtiniam priežiūros komitetui ir Komisijai;

g) jungtiniam priežiūros komitetui atrinkus projektus su įvairiais projektais susijusių sutarčių su paramos gavėjais ir rangovais sudarymas;

h) operatyvinė projektų priežiūra ir jų finansinis valdymas;

i) nedelsiamas pranešimas jungtiniam priežiūros komitetui apie visus ginčijamus išieškojimo atvejus;

j) galimų poveikio aplinkai tyrimų atlikimas programos lygiu;

k) informavimo ir matomumo plano įgyvendinimas pagal 42 straipsnį.

16 straipsnis

Jungtinis techninis sekretoriatas

1. Kiekvienai bendrai valdymo institucijai, gavus išankstinį jungtinio priežiūros komiteto pritarimą, kasdien valdyti bendros veiklos programos operacijas gali padėti jungtinis techninis sekretoriatas, aprūpintas reikiamomis priemonėmis.

Jungtinio techninio sekretoriato funkcionavimas finansuojamas iš techninei paramai skirtų asignavimų.

2. Jungtinis techninis sekretoriatas prireikus gali turėti nedideles atstovybes dalyvaujančiosiose šalyse, kad būtų galima informuoti galimus paramos gavėjus atitinkamose šalyse apie veiklą, kuri numatyta pagal programą.

17 straipsnis

Tęstinumo principas

Tuo atveju, kai jau esanti ir Komisijos sankcionuotomis priemonėmis, skirtomis vykdomų ar ankstesnių programų valdymui, disponuojanti bendra valdymo institucija vėl paskiriama valdyti bendrą veiklos programą, nebūtina keisti esamą šios bendros valdymo institucijos struktūrą, jei galiojanti priemonė atitinka šio reglamento reikalavimus.

▼B

IV SKYRIUS

BENDRŲ VEIKLOS PROGRAMŲ FINANSINIS VALDYMAS

1. SKIRSNIS

Finansavimas

18 straipsnis

Iš Bendrijos lėšų finansuojama techninė parama

Techninei paramai, kuri tinka būti finansuojama iš Bendrijos lėšų, gali būti skiriama daugiausia 10 % visos Bendrijos paramos bendrai veiklos programai.

Tačiau tam tikrais atvejais, atsižvelgiant į ankstesniais programos vykdymo metais patirtų išlaidų dydžiu ir numatomais bei pateisinamais programos poreikiais pagrįstus argumentus, persvarstant programą galima numatyti padidinti pirmines techninei paramai skirtas sumas.

19 straipsnis

Bendro finansavimo šaltiniai

1. Bendrai finansuojama iš šalių arba institucijų, dalyvaujančių kiekvienoje bendroje veiklos programoje, nuosavų išteklių.

2. Dalyvaujančiosios šalys laisvai nustato kiekvienos bendros veiklos programos bendro finansavimo kilmę, dydį ir paskirstymą pagal tikslus ir prioritetus.

3. Bendros valdymo institucijos įnašai natūra, gavus išankstinį Komisijos pritarimą, gali būti laikomi bendru finansavimu. Tokiu atveju jie turi būti aiškiai paminėti programos dokumente.

20 straipsnis

Bendro finansavimo procentinis dydis

1. Bendras finansavimas sudaro mažiausiai 10 % Bendrijos paramos bendrai veiklos programai, neskaitant sumos, kurią Bendrija skiria techninei paramai finansuoti.

2. Jei įmanoma, bendras finansavimas tolygiai paskirstomas visam programos įgyvendinimo laikotarpiui taip, kad programos įgyvendinimo pabaigoje tai sudarytų mažiausiai 10 %.

21 straipsnis

Bendros veiklos programos banko sąskaita ir išankstinio finansavimo palūkanos

1. Atskirą programai skirtą banko sąskaitą eurais atidaro ir tvarko apskaitos funkcijas atliekanti bendros valdymo institucijos tarnyba. Ši sąskaita funkcionuoja būtinai pasirašant ir bendros valdymo institucijos įgaliojimus suteikiančiam, ir apskaitos pareigūnui.

▼B

2. Jei ši banko sąskaita duoda palūkanų, už išankstinio finansavimo pervedimus gautos palūkanos skiriamos atitinkamai bendrai veiklos programai ir deklaruojamos Komisijai galutinėje ataskaitoje, minimoje 32 straipsnyje.

22 straipsnis

Bendros veiklos programos apskaita

Bendros veiklos programos apskaitą atlieka už finansines operacijas atsakinga bendros valdymo institucijos tarnyba. Ši apskaita yra atskira bei savarankiška ir apima tik su bendra veiklos programa susijusias operacijas. Ji leidžia vykdyti analitinę programos priežiūrą pagal tikslus, prioritetus ir priemones.

Šios apskaitos suderinimo su programos banko sąskaitos likučiu operacijas bendra valdymo institucija pateikia jungtiniam priežiūros komitetui ir Komisijai prie metinės ataskaitos ir prie kiekvieno prašymo dėl papildomo išankstinio finansavimo.

23 straipsnis

Sutarčių procedūros

1. Viešųjų pirkimų ir dotacijų sutarčių procedūros, kurių bendrai valdymo institucijai reikia bendrai veiklos programai įgyvendinti, yra tos, kurios taikomos išorės priemonėms, nustatytoms Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 162–170 straipsniuose ir Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 231–256 straipsniuose.

Taikytinos procedūros, atitinkami tipiniai dokumentai ir sutarčių pavyzdžiai nurodyti kvietimo sudaryti sutartis ar teikti paraiškas metu galiojančiame Išorės priemonių sutarčių procedūrų praktiniame vadove ir jo prieduose.

2. Tinkamumo taisyklės, susijusios su dalyvavimu kvietimuose teikti paraiškas ir pasiūlymus, yra tos, kurios nurodytos Reglamento (EB) Nr. 1638/2006 14 straipsnyje ir neprieštarauja šio reglamento 40–41 straipsniams.

3. Šios nuostatos taikomos visoje programos geografinėje zonoje, taip pat valstybių narių ir šalių partnerių teritorijoje.

2. SKIRSNIS

Mokėjimai

24 straipsnis

Metiniai Komisijos įsipareigojimai

Be pradinio biudžetinio įsipareigojimo, prisiimamo priėmus sprendimą patvirtinti bendrą veiklos programą, Komisija kiekvienais metais vėliausiai kovo 31 d. prisiima atitinkamą biudžetinį įsipareigojimą. Šio

▼B

įsipareigojimo suma nustatoma atsižvelgiant į finansinę lentelę, kurioje nurodomas preliminarus metinis lėšų paskirstymas bendroje veiklos programoje, į programos įgyvendinimo rezultatus ir į disponuojamus asignavimus. Komisija bendrai valdymo institucijai praneša tikslią datą, kada metinis įsipareigojimas buvo įvykdytas.

25 straipsnis

Bendrosios mokėjimų taisyklės

1. Kiekvieną Bendrijos įnašo mokėjimą Komisija atlieka atsižvelgdama į turimus asignavimus. Kiekvieną mokėjimą bendrai valdymo institucijai Komisija automatiškai priskiria prie seniausios metinės įsipareigojimo dalies, kol visiškai išnaudojama šiai daliai numatyta suma. Kai išnaudojama visa seniausios metinės įsipareigojimo dalies suma, galima pradėti naudoti kitos dalies sumą.

2. Mokėjimai eurais pervedami į bendros veiklos programos sąskaitą.

3. Mokėjimai gali būti atliekami kaip išankstinio finansavimo arba galutinio likučio mokėjimai.

26 straipsnis

Išankstinis finansavimas

1. Kiekvienais metais, kai bendrai valdymo institucijai pranešama apie biudžetinį įsipareigojimą, ji gali prašyti kaip išankstinį finansavimą pervesti daugiausia 80 % einamiesiems finansiniams metams numatyto Bendrijos finansinio įnašo.

Nuo antrųjų bendros veiklos programos įgyvendinimo metų prie išankstinio finansavimo prašymo pridedama išorės audito ataskaitoje dar nepatvirtinta preliminari metinė finansinė ataskaita, apimanti visas praėjusių metų išlaidas ir įplaukas, ir kitų metų bendros valdymo institucijos preliminarus įsipareigojimų ir išlaidų biudžetas.

Išnagrinėjusi šią ataskaitą, įvertinusi realius programos finansavimo poreikius ir patikrinusi turimus asignavimus Komisija išmoka visą prašomą išankstinį finansavimą arba jo dalį.

2. Per metus bendra valdymo institucija gali paprašyti kaip papildomą išankstinį finansavimą pervesti visą Bendrijos metinio įnašo likutį arba jo dalį.

Savo prašymą bendra valdymo institucija pagrindžia pateikdama tarpinę finansinę ataskaitą, kuri rodo, kad faktiškai patirtos ar per metus numatomos patirti išlaidos viršija ankstesnių išankstinių finansavimų sumą.

Šis papildomas pervedimas laikomas papildomu išankstiniu finansavimu, jei jis nėra patvirtintas išorės audito ataskaitoje.

▼B

3. Kiekvienų programos vykdymo metų antrojo pusmečio pabaigoje Komisija patikrina ankstesnius išankstinius finansavimus, atsižvelgdama į faktiškai patirtas ir tinkamas finansuoti išlaidas, patvirtintas 31 straipsnyje nurodyto išorės audito metinėje ataskaitoje.

Remdamasi šio patikrinimo rezultatais Komisija prireikus atlieka būtinus finansinius patikslinimus.

▼M2

26a straipsnis

Bendros valdymo institucijos atliekamos finansinės pataisos

1. Atsakomybė už pažeidimų tyrimą ir jų prevenciją, reikiamų finansinių pataisų atlikimą ir lėšų susigrąžinimą visų pirma tenka bendrai valdymo institucijai.

Bendra valdymo institucija atlieka reikiamas finansines pataisas, susijusias su nustatytais pavieniais arba sisteminiais projektų arba techninės paramos pažeidimais. Atliekant finansines pataisas atšaukiamas visas projektui arba techninei paramai skirtas Sąjungos įnašas arba jo dalis. Bendra valdymo institucija atsižvelgia į pažeidimų pobūdį, sunkumą bei finansinius nuostolius ir atlieka proporcingą finansinę pataisą. Kriterijai taikytinos finansinės pataisos dydžiui nustatyti ir kriterijai dėl nustatyto dydžio sumos ar ekstrapoliuotos finansinės pataisos atlikimo gali būti priimti pagal Reglamentą (ES) Nr. 1303/2013 ([1]), ypač jo 144 straipsnį, ir atitikti kriterijus, nurodytus 2013 m. gruodžio 19 d. Komisijos sprendime ([2]). Bendra valdymo institucija finansines pataisas įtraukia į tų apskaitos metų, kuriais priimtas sprendimas dėl atšaukimo, metines sąskaitas.

2. Pagal 1 dalį atšauktas Sąjungos įnašas gali būti dar kartą panaudotas atitinkamai programai laikantis 3 dalies nuostatų. Šių programų ištekliai perskirstomi pagal, *inter alia*, 7, 13, 18 ir 43 straipsnius.

3. Pagal 1 dalį atšauktas įnašas negali būti dar kartą panaudotas projektui, dėl kurio atlikta finansinė pataisa, taip pat negali būti panaudotas projektams, kurie atrinkti paskelbus kvietimus teikti pasiūlymus.

([1]) 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui ir Sanglaudos fondui taikytinos bendrosios nuostatos, ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320).

([2]) 2013 m. gruodžio 19 d. Komisijos sprendimas, kuriuo nustatomos rekomendacijos dėl Komisijos atliekamų finansinių pataisų Sąjungos pagal pasidalijamąjį valdymą finansuojamoms išlaidoms, kai nesilaikoma viešųjų pirkimų taisyklių (C(2013) 9527).

▼B

27 straipsnis

Išieškojimas

1. Bendra valdymo institucija yra atsakinga už nepagrįstų arba netinkamų finansuoti išlaidų išieškojimą ir išieškotų sumų, proporcingų jos įnašui į programą, sugražinimą Komisijai.

Jei gavus sutarties vykdymo galutinę ataskaitą arba atlikus kontrolę ar auditą nustatoma, kad yra netinkamų finansuoti išlaidų, kurios jau buvo apmokėtos, bendra valdymo institucija parengia atitinkamiems paramos gavėjams arba rangovams skirtus išieškojimo pavedimus.

2. Jei išieškojimas susijęs su valstybėje narėje įsikūrusio paramos gavėjo, rangovo ar partnerio skola ir jei bendrai valdymo institucijai nepavyksta išieškoti šios skolos per metus nuo išieškojimo pavedimo parengimo, ją prieš kreipdamasi į paramos gavėją, rangovą ar partnerį bendrai valdymo institucijai apmoka valstybė narė, kurioje įsikūręs atitinkamas paramos gavėjas, rangovas ar partneris.

3. Jei išieškojimas susijęs su šalyje partnerėje įsikūrusio paramos gavėjo, rangovo ar partnerio skola ir jei bendrai valdymo institucijai nepavyksta išieškoti šios skolos per metus nuo išieškojimo pavedimo parengimo dienos, bendra valdymo institucija praneša apie tai Komisijai, kuri, remdamasi išsamia byla, apsiima išieškoti skolą iš šalyje partnerėje įsikūrusio paramos gavėjo, rangovo ar partnerio arba tiesiogiai iš šios šalies valdžios institucijų.

4. Byloje, kuri perduodama valstybei narei arba Komisijai, turi būti visi išieškojimą vykdyti leidžiantys dokumentai, taip pat įrodymai apie bendros valdymo institucijos atliktus formalumus paramos gavėjo ar rangovo atžvilgiu siekiant atgauti grąžintinas sumas.

▼M3

5. Bendra valdymo institucija privalo pasistengti, kad per metus nuo išieškojimo pavedimo parengimo jis būtų įvykdytas. Ji pirmiausia įsitikina, kad skola yra tikra, išreikšta grynaisiais pinigais ir kad gautinos sumos terminas jau yra suėjęs. Jei bendra valdymo institucija planuoja atsisakyti nustatytos skolos išieškojimo, ji turi patikrinti, ar toks atsisakymas yra teisėtas ir atitinka patikimo finansų valdymo ir proporcingumo principus. Atsisakymas išieškoti skolą turi būti pagrįstas ir pateiktas jungtiniam priežiūros komitetui ir Komisijai, kad šie jį iš anksto patvirtintų. Remiantis atitinkamais Komisijos nurodymais, išankstinio Komisijos patvirtinimo gali būti nereikalaujama.

▼B

6. Jei skolos nepavyksta išieškoti arba jei 4 dalyje minimos išsamios bylos dėl bendros valdymo institucijos kaltės ar aplaidumo nebuvo galima perduoti valstybei narei arba Komisijai, bendra valdymo institucija lieka atsakinga už skolos išieškojimą praėjus vienerių metų terminui, o grąžintinos sumos pripažįstamos netinkamomis finansuoti iš Bendrijos lėšų.

▼B

7. Pagal 2 ir 3 dalis į sutartis, kurias pagal programą sudaro bendra valdymo institucija, įtraukiama sąlyga, leidžianti Komisijai ar atitinkamai valstybei narei išieškoti skolą iš paramos gavėjo, rangovo ar partnerio tuo atveju, jei ji tebėra nepadengta praėjus vieneriems metams nuo bendros valdymo institucijos išieškojimo pavedimo parengimo.

3. SKIRSNIS

Ataskaitos

28 straipsnis

Bendros valdymo institucijos metinės ataskaitos

1. Kiekvienais metais, vėliausiai birželio 30 d., bendra valdymo institucija pateikia Komisijai jungtinio priežiūros komiteto iš anksto patvirtintą veiklos programos įgyvendinimo metinę ataskaitą, apimančią laikotarpį nuo praėjusių metų sausio 1 d. iki gruodžio 31 d., patvirtintą 31 straipsnyje minima audito ataskaita. Pirmoji metinė ataskaita pateikiama vėliausiai antrųjų programos metų birželio 30 d.

2. Kiekvieną metinę ataskaitą sudaro:

a) techninė dalis, kurioje aprašoma:

— įgyvendinant programą ir jos prioritetus pasiekta pažanga,

— išsamus pasirašytų sutarčių sąrašas ir sunkumai, su kuriais buvo susidurta,

— per praėjusius metus su technine parama įgyvendintos priemonės,

— priemonės, kurių imtasi prižiūrint, vertinant projektus ir atliekant jų auditą, jų rezultatai ir veiksmai, atlikti siekiant įveikti iškilusius sunkumus,

— informacijos ir komunikacijos priemonės,

— kitais metais įgyvendintinų priemonių programa;

b) finansinė dalis, kurioje prie kiekvieno prioriteto eurais nurodoma:

— sumos, kurias, kaip Bendrijos įnašą, bendrai valdymo institucijai skyrė Komisija ir, kaip bendrąjį finansavimą, – dalyvaujančiosios šalys, taip pat kitos galimos programos pajamos,

— bendros valdymo institucijos už techninę paramą atlikti mokėjimai bei išieškotos sumos projektams, taip pat suderinimas su programos banko sąskaita,

▼B

— paramos gavėjų ataskaitose ir mokėjimų prašymuose nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų, patirtų vykdant projektus, suma,

— numatomas bendros valdymo institucijos kitų metų įsipareigojimų ir išlaidų biudžetas;

c) deklaracija, kurią pasirašo bendros valdymo institucijos atstovas, kurioje užtikrinama, kad pagal programą praėjusiais metais įdiegtos valdymo ir kontrolės sistemos tebėra atitinkančios Komisijos nurodytą pavyzdį ir veikė taip, kad leidžia pagrįstai tikėti finansinėje ataskaitoje pateiktų išlaidų deklaracijų tikslumu, taip pat pagal jas atliktų operacijų teisėtumu ir tvarkingumu.

29 straipsnis

Vidaus audito tarnybos metinė ataskaita

1. Bendros valdymo institucijos vidaus audito tarnyba kiekvienais metais įgyvendina bendros valdymo institucijos vidaus srautų ir tinkamo procedūrų taikymo kontrolės programą. Ji parengia metinę ataskaitą, kurią perduoda bendros valdymo institucijos atstovui.

2. 1 dalyje minimą ataskaitą bendra valdymo institucija perduoda Komisijai ir bendram priežiūros komitetui kaip priedą prie savo metinės ataskaitos, minimos 28 straipsnyje.

30 straipsnis

Projektų audito programos įgyvendinimo metinė ataskaita

1. Bendra valdymo institucija kiekvienais metais parengia 37 straipsnyje minimos projektų audito programos įgyvendinimo praėjusiais metais ataskaitą. Šioje ataskaitoje išsamiai aprašomi metodai, kuriuos bendra valdymo institucija naudojo tipiškiems projektams atrinkti, atlikti patikrinimai, pateiktos rekomendacijos ir bendros valdymo institucijos vadovybės padarytos išvados dėl atitinkamų projektų finansinio valdymo.

2. Bendra valdymo institucija 1 dalyje minimą ataskaitą perduota Komisijai ir jungtiniam priežiūros komitetui kaip priedą prie savo metinės ataskaitos, minimos 28 straipsnyje.

31 straipsnis

Išorės audito ataskaita

1. Nepriklausomai nuo išorės auditų, kuriuos bendros valdymo institucijos atžvilgiu surengia šalies, kurioje ji yra įsikūrusi, administracija, bendra valdymo institucija pasitelkia nepriklausomą viešąją įstaigą arba sudaro sutartį su nepriklausomu patvirtintu auditoriumi, tarptautiniu

▼B

mastu pripažintos teisėtos sąskaitų kontrolės priežiūros asociacijos nariu, kad kiekvienais metais, laikydamasi Tarptautinės apskaitininkų federacijos (TAF) deontologinių standartų ir taisyklių, atliktų bendros valdymo institucijos metinėje finansinėje ataskaitoje deklaruotų išlaidų ir įplaukų *ex post* patikrą.

2. Išorės auditas apima bendros valdymo institucijos tiesiogiai patirtas išlaidas, susijusias su technine parama ir projektų valdymu (mokėjimai). Išorės audito ataskaitoje patvirtinamos bendros valdymo institucijos metinėje finansinėje ataskaitoje deklaruotos išlaidos ir įplaukos, ypač tai, kad deklaruotos išlaidos yra faktiškai patirtos, tiksliai nurodytos ir tinkamos finansuoti.

3. Bendra valdymo institucija perduoda išorės audito ataskaitą Komisijai ir jungtiniam priežiūros komitetui kaip priedą prie savo metinės ataskaitos, minimos 28 straipsnyje.

▼M2

32 straipsnis

Į galutinę bendros veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitą *mutatis mutandis* įtraukiami tie patys elementai, kaip ir į metines ataskaitas, įskaitant priedus, apimančius visą programos trukmę. Ji turi būti pateikta ne vėliau kaip iki 2017 m. birželio 30 d. programų, kurių įgyvendinimo etapas pratęstas nuo 2014 m. gruodžio 31 d. iki 2015 m. gruodžio 31 d., atveju ir ne vėliau kaip iki 2016 m. birželio 30 d. programų, kurių įgyvendinimo etapas baigiasi 2014 m. gruodžio 31 d., atveju.

▼B

4. SKIRSNIS

Bendros veiklos programos tinkamos finansuoti išlaidos

33 straipsnis

Tinkamos finansuoti bendros veiklos programos išlaidos

1. Kad būtų pripažintos tinkamomis finansuoti iš Bendrijos lėšų, bendros veiklos programos išlaidos turi būti patirtos programos įgyvendinimo laikotarpiu, apibrėžtu 43 straipsnyje.

2. Bendros valdymo institucijos įgyvendinamos programos išlaidos, susijusios su technine parama, laikomos tinkamomis finansuoti, jei atitinka šiuos kriterijus:

a) jos yra būtinos programai įgyvendinti atsižvelgiant į programoje ir jungtinio priežiūros komiteto nustatytus kriterijus ir atitinka patikimo finansų valdymo, ypač ekonomiškumo ir naudingumo, principus;

b) jos yra įtrauktos į programos apskaitą, jas galima identifikuoti, kontroliuoti ir patvirtinti originaliais patvirtinamaisiais dokumentais;

c) yra patirtos atlikus taikytinas sutarčių sudarymo procedūras.

▼B

3. Atsižvelgiant į 1 ir 2 dalį tinkamomis finansuoti laikomos:

a) dėl darbuotojų, susijusių su programa, patirtos išlaidos, atitinkančios prie faktiškai išmokėtų atlyginimų pridėjus socialines įmokas ir kitas į atlyginimą įeinančias išlaidas. Jos neturi viršyti atlyginimų ir išlaidų, kurias paprastai patiria bendrą valdymo instituciją arba jungtinį techninį sekretoriatą priimanti struktūra, nebent pateikiama įrodymų, kad perviršis būtinas bendros veiklos programos vykdymui;

b) darbuotojų ir kitų bendroje veiklos programoje dalyvaujančių asmenų kelionės ir viešnagės išlaidos, atitinkančios įprastą programai valdyti paskirtų institucijų praktiką. Be to, jei iš nustatyto dydžio sumos padengiamos viešnagės išlaidos, kainos neturi viršyti bendros veiklos programos patvirtinimo metu Europos Komisijos paskelbtų tarifų;

c) įrangos ir reikmenų (naujų ar naudotų) pirkimo arba nuomos išlaidos specialiai bendros valdymo institucijos ar jungtinio techninio sekretoriato poreikiams tenkinti įgyvendinant bendrą veiklos programą, taip pat išlaidos už suteiktas paslaugas kainomis, atitinkančiomis rinkos kainas;

d) išlaidos vartojimo reikmenims;

e) netiesioginės išlaidos, kurias sudaro bendros administracinės išlaidos;

f) subrangos išlaidos;

g) išlaidos, patiriamos tiesiogiai dėl šiame reglamente ir programoje išdėstytų reikalavimų (pavyzdžiui, informavimo priemonės, priemonės užtikrinti matomumui, vertinimai, išorės auditai, vertimai ir t. t.), įskaitant finansinių tarnybų išlaidas (ypač išlaidas banko pervedimams).

34 straipsnis

Netinkamos finansuoti bendros veiklos programos išlaidos

Netinkamomis finansuoti laikomos šios bendros valdymo institucijos įgyvendinamos programos su technine parama susijusios išlaidos:

a) skolos ir atidėjimai nuostoliams ar skoloms padengti;

b) mokėtinos palūkanos;

c) pagal kitą programą jau padengtos išlaidos;

d) žemės ar pastatų pirkimas;

e) valiutos keitimo nuostoliai;

f) mokesčiai, įskaitant PVM, išskyrus atvejus, kai bendra valdymo institucija negali jų susigrąžinti ir jei pagal taikomus teisės aktus nedraudžiama juos padengti;

g) kreditai trečiosioms įstaigoms;

h) baudos.

▼B

35 straipsnis

Bendros veiklos programos įnašai natūra

Galimi dalyvaujančiųjų šalių įnašai natūra ir prireikus kiti šaltiniai turi būti atskirai paminėti bendros veiklos programos biudžete ir nėra tinkami finansuoti.

Jie negali būti laikomi dalyvaujančiųjų šalių, prisidedančių mažiausiai po 10 %, minimų 20 straipsnyje, bendro finansavimo dalimi, išskyrus bendros valdymo institucijos pradinius įnašus natūra, minėtus šio reglamento 19 straipsnio 3 dalyje.

Su darbuotojais susijusios išlaidos, kurias patiria programos techninės paramos dalyje dalyvaujančios šalys, nelaikomos įnašu natūra ir programos biudžete negali būti laikomos bendru finansavimu.

36 straipsnis

Tinkamos finansuoti projektų išlaidos

1. Kiekvieno projekto išlaidos turi būti patirtos kiekvienos atitinkamos sutarties vykdymo laikotarpiu.

2. Tinkamos ir netinkamos finansuoti išlaidos apibrėžiamos ir galimybė projektų lygiu mokėti įnašus natūra nurodoma su paramos gavėjais ir rangovais pasirašomose sutartyse.

5. SKIRSNIS

Kontrolė

37 straipsnis

Projektų audito metinė programa

1. Nuo pirmųjų bendros veiklos programos metų pabaigos bendra valdymo institucija kiekvienais metais parengia projektų audito programą, kurią pati finansuoja.

2. 1 dalyje minimi patikrinimai vyksta tikrinant dokumentus ir atliekant patikras vietoje ir apima projektus, kuriuos bendra valdymo institucija atrenka, remdamasi atsitiktinės statistinės atrankos metodu, pagrįstu tarptautiniu mastu pripažintais audito standartais, ypač atsižvelgdama į rizikos veiksnius, susijusius su projektų sumos dydžiu, operacijos rūšimi, paramos gavėjo tipu ir kitais svarbiais dalykais. Audituojami projektai turi būti pakankamai tipiški, kad užtikrintų priimtiną tikrumą dėl tiesioginių tikrinimų, kuriuos atlieka bendra valdymo institucija, dėl įgyvendinant projektus deklaruotų išlaidų realumo, tikslumo ir tinkamumo.

38 straipsnis

Bendrijos kontrolė

Komisija, OLAF, Europos Bendrijų Audito Rūmai ir bet kuris šių institucijų įgaliotas išorės auditorius gali atlikti auditą, tikrindami dokumentus ir atlikdami patikras vietoje, aiškindamiesi, kaip bendra valdymo

▼B

institucija, įvairūs paramos gavėjai ir projektų partneriai naudoja Bendrijos lėšas.

Šis tikrinimas gali būti vykdomas kaip išsamus auditas, kai tikrinami patvirtinamieji dokumentai, sąskaitos, apskaitos dokumentai ir bet kurie kiti dokumentai, susiję su bendros veiklos programos (įskaitant – kai kalbama apie bendrą valdymo instituciją – visus dokumentus, susijusius su atranka ir sutartimis) ir projekto finansavimu.

39 straipsnis

Nacionalinė kontrolės sistema

Valstybės narės gali įdiegti nacionalinę kontrolės sistemą, leidžiančią patikrinti, ar teisėtos deklaruotos išlaidos, patirtos atliekant operacijas ar operacijų dalis jų teritorijoje ir ar šios išlaidos bei su jomis susijusios operacijos ar operacijų dalys atitinka Bendrijos ir nacionalines taisykles.

V SKYRIUS

PAGAL BENDRAS VEIKLOS PROGRAMAS FINANSUOJAMI PROJEKTAI

40 straipsnis

Bendros veiklos programos projektų dalyviai

1. Projektus pateikia pareiškėjai, atstovaujantys partnerių grupei, kurią sudaro mažiausiai vienas partneris iš programoje dalyvaujančios valstybės narės ir mažiausiai vienas partneris iš programoje dalyvaujančios šalies partnerės.

2. 1 dalyje minimi pareiškėjai ir partneriai yra įsikūrę 4 straipsnio a bei b punktuose apibrėžtuose regionuose ir atitinka šio reglamento 23 straipsnio 2 dalyje nustatytus tinkamumo kriterijus.

Tais atvejais, kai projektų tikslų negalima pasiekti, jei nedalyvauja kituose, nei nustatyta pirmoje pastraipoje, regionuose įsikūrę partneriai, į projektus gali būti įtraukti ir šie partneriai.

41 straipsnis

Projektų pobūdis

Projektai gali būti trijų rūšių:

a) integruoti projektai – kai kiekvienas partneris savo teritorijoje įgyvendina dalį projektą sudarančių priemonių;

b) simetriški projektai – kai tuo pat metu ir valstybėse narėse, ir šalyse partnerėse vykdoma panaši veikla;

c) projektai, kurie vykdomi iš esmės ar tiktai vienoje valstybėje narėje arba vienoje šalyje partnerėje, bet visų arba dalies bendros veiklos programos partnerių naudai.

▼B

Projektai įgyvendinami šio reglamento 4 straipsnio a ir b punktuose apibrėžtuose regionuose.

Išimtiniais atvejais, jei tai būtina projektų tikslams pasiekti, projektai gali būti iš dalies įgyvendinami kituose, nei apibrėžta antroje pastraipoje, regionuose.

42 straipsnis

Informavimas apie bendrą veiklos programą ir jos matomumas

1. Bendra valdymo institucija yra atsakinga už informavimo priemonių įgyvendinimą ir bendros veiklos programos matomumą. Pirmiausia bendra valdymo institucija imasi būtinų priemonių, kad būtų užtikrintas Bendrijos finansavimo ar bendro finansavimo matomumas, kiek tai susiję su jos pačios veikla ir pagal programą finansuojamų projektų veikla. Šios priemonės turi būti vykdomos laikantis Komisijos nustatytų ir paskelbtų išorės priemonėms taikomų matomumo taisyklių.

2. Jungtinio techninio sekretoriato atstovybės, prireikus įkurtos dalyvaujančiosiose šalyse, įpareigojamos skleisti informaciją apie veiklą, vykdomą pagal bendros veiklos programą, ir apie tai pranešti suinteresuotosioms įstaigoms.

VI SKYRIUS

BENDRŲ VEIKLOS PROGRAMŲ UŽBAIGIMAS

43 straipsnis

Bendros veiklos programos trukmė

▼M3

1. Kiekvienos bendros veiksmų programos įgyvendinimo laikotarpis prasideda tą dieną, kai Komisija šią bendrą veiksmų programą patvirtina, ir baigiasi ne vėliau kaip praėjus 36 mėnesiams nuo galutinės ataskaitos pateikimo.

▼B

2. Šį įgyvendinimo laikotarpį sudaro trys etapai:

a) bendros veiklos programos įgyvendinimo etapas, kuris trunka ilgiausiai septynerius metus ir baigiasi vėliausiai 2013 m. gruodžio 31 d. Po šios dienos negali būti skelbiamas joks kvietimas teikti paraiškas ar pasiūlymus, taip pat negali būti pasirašyta jokia sutartis, išskyrus sutartis dėl audito ir vertinimo;

▼M1

b) projektų, finansuojamų pagal bendrą veiklos programą, įgyvendinimo etapas, pradedamas tuo pačiu metu kaip ir programos įgyvendinimo etapas ir baigiamas ne vėliau kaip 2015 m. gruodžio 31 d. Visa pagal šią programą finansuojamų projektų veikla baigiama ne vėliau kaip iki šios datos;

▼M3

c) bendros veiksmų programos finansinio užbaigimo etapas, įskaitant visų pagal programą sudarytų sutarčių finansinį užbaigimą, programos *ex post* vertinimas, galutinės ataskaitos pateikimas ir galutinis mokėjimas arba galutinis lėšų susigrąžinimas, kurį atlieka Komisija. Šis etapas baigiasi ne vėliau kaip praėjus 36 mėnesiams nuo galutinės ataskaitos pateikimo.

▼M2

3. Nepaisydama 1 ir 2 dalių nuostatų, esant nenumatytiems ir tinkamai pagrįstiems poreikiams ar aplinkybėms, Komisija, gavus pagrįstą bendro stebėsenos komiteto prašymą, gali susitarti dėl bendros veiksmų programos įgyvendinimo laikotarpio pratęsimo. Tokiu atveju 32 straipsnyje nustatyti galutinės ataskaitos pateikimo terminai netaikomi.

▼B

44 straipsnis

Galimas programos nutraukimas

1. Reglamento (EB) Nr. 1638/2006 9 straipsnio 10 dalies c ir d punktuose numatytais atvejais arba kitais tinkamai pagrįstais atvejais jungtinio priežiūros komiteto prašymu arba savo iniciatyva, pasitarusi su jungtiniu priežiūros komitetu, Komisija gali nuspręsti nutraukti bendrą veiklos programą iki numatytos jos įgyvendinimo laikotarpio pabaigos.

2. Tokiu atveju bendra valdymo institucija pateikia Komisijai šį prašymą ir per tris mėnesius nuo Komisijos sprendimo perduoda galutinę ataskaitą. Patikrinusi ankstesnius išankstinius finansavimus Komisija atlieka galutinį mokėjimą arba prireikus parengia galutinio išieškojimo pavedimą, kurio gali prireikti bendros valdymo institucijos atžvilgiu. Komisija taip pat panaikina su likusia suma susijusius įsipareigojimus.

3. Jei programa nutraukiama dėl to, kad šalys partnerės per nustatytą laiką nepasirašė finansavimo susitarimų, biudžetiniai įsipareigojimai, jau įvykdyti kaip asignavimai pagal Europos kaimynystės ir partnerystės priemonę, skirti tarpvalstybiniam bendradarbiavimui pagal finansinių perspektyvų 1B išlaidų kategoriją (Tarpinstitucinis susitarimas 2006/C 139/01), lieka sunaudotini per įprastą laiką, bet gali būti taikomi tik atitinkamose valstybėse narėse vykdomoms priemonėms įgyvendinti. Biudžetiniai įsipareigojimai, jau įvykdyti kaip asignavimai pagal Europos kaimynystės ir partnerystės priemonę, skirti tarpvalstybiniam bendradarbiavimui pagal finansinių perspektyvų 4 išlaidų kategoriją (Tarpinstitucinis susitarimas 2006/C 139/01), panaikinami.

4. Jei šalys partnerės nepasirašo finansavimo susitarimo arba Komisija nusprendžia nutraukti bendrą veiklos programą iki numatytos jos įgyvendinimo pabaigos, taikoma ši procedūra:

a) dėl Europos kaimynystės ir partnerystės priemonės asignavimų, skirtų tarpvalstybiniam bendradarbiavimui pagal finansinių perspektyvų 1B išlaidų kategoriją (Tarpinstitucinis susitarimas 2006/C 139/01) – sumos, numatytos su atitinkama bendra veiklos programa susijusiems paskesniems metiniams įsipareigojimams, naudojamos projektams pagal Europos regioninės plėtros fondą (ERPF) finansuoti laikantis Reglamento (EB) Nr. 1638/2006 9 straipsnio 10 dalyje nustatytos tvarkos;

▼B

b) dėl Europos kaimynystės ir partnerystės priemonės asignavimų, skirtų tarpvalstybiniam bendradarbiavimui pagal finansinių perspektyvų 4 išlaidų kategoriją (Tarpinstitucinis susitarimas 2006/C 139/01) – sumos, numatytos su atitinkama bendra veiklos programa susijusiems paskesniems metiniams įsipareigojimams, naudojamos kitoms programoms ar projektams, atitinkantiems reikalavimus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1638/2006, finansuoti.

45 straipsnis

Dokumentų saugojimas

Bendra valdymo institucija ir įvairūs paramos gavėjai bei projekto partneriai turi septynerius metus, skaičiuojant nuo tos dienos, kai sumokamas programos arba kiekvieno projekto galutinis likutis, saugoti visus su bendra veiklos programa ir projektu susijusius dokumentus, ypač ataskaitas ir patvirtinamuosius dokumentus, taip pat sąskaitas ir apskaitos dokumentus bei visus kitus dokumentus, susijusius su bendros veiklos programos finansavimu (bendra valdymo institucija turi saugoti ir visus dokumentus, susijusius su atranka ir sutartimis) ar kiekvieno projekto finansavimu.

46 straipsnis

Programos užbaigimas

1. Bendra veiklos programa laikoma užbaigta, kai atliekami šie veiksmai:

a) baigiamos vykdyti visos pagal šią programą sudarytos sutartys;

b) sumokamas arba susigrąžinamas galutinis likutis;

c) Komisija panaikina įsipareigojimus dėl asignavimų.

2. Bendros veiklos programos užbaigimas neturi poveikio Komisijos teisei prireikus atlikti vėlesnius finansinius patikslinimus bendros valdymo institucijos ar projektuose dalyvavusių paramos gavėjų atžvilgiu, jei galutinė tinkama finansuoti programos ar projektų suma turėjo būti peržiūrėta atlikus patikrinimus, kai programa buvo užbaigta.

▼M3

3. Tais atvejais, kai bendra valdymo institucija negalėjo Komisijai deklaruoti galutinių sumų dėl to, kad:

a) projektai sustabdyti dėl teismo proceso arba sustabdomąjį poveikį turinčio administracinio skundo arba

b) *force majeure* aplinkybės labai paveikė visos programos ar jos dalies įgyvendinimą,

43 straipsnio 1 dalyje nurodyto įgyvendinimo laikotarpio užbaigimo data netaikoma tai programos daliai, kuriai taikomos šios dalies a arba b punktai.

▼B

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

47 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja septintą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.